

Utbildningsplan Samverkande sjukvård

Då en ny kommun startar med Samverkande sjukvård genomförs omfattande kommunikations- och utbildningsinsatser. Denna utbildningsplan syftar till att ta vid efter uppstarten, att säkra upp att nya medarbetare får erforderlig utbildning samt att befintliga medarbetare får övning och hålls uppdaterade.

Det finns två varianter av Samverkande sjukvård, en originalmodell och en Trestadsmodell. Den väsentliga skillnaden är att i Trestadsmodellen (Trollhättan, Vänersborg, Uddevalla) utförs inte IVPA-uppdrag. Detta gör att utbildningsbehovet är olika.

För alla verksamheter

Oavsett variant av Samverkande sjukvård är grunden i samverkan förståelse och respekt för varandras uppdrag samt viljan att hitta lösningar för patienten. För att upprätthålla detta krävs att medarbetare från olika verksamheter får möjlighet att mötas och diskuterar uppkomna frågor med varandra och tillsammans hitta och arbeta med utvecklingsområden.

➤ [Utbildning för nya medarbetare och chefer](#)

På Samverkande sjukvårds webbsida under Medarbetarsidan under Utbildning finns utbildningsmaterial för nya medarbetare och chefer för att de snabbt ska kunna sätta sig in i vad Samverkande sjukvård innebär för den verksamhet de valt att arbeta i.

➤ [Samverkanscoacher](#)

1177, MÄVA, Mobila vårdteamet i Uddevalla, Närsjukvårdsteamet, hemsjukvård i varje kommun och varje ambulansstation som arbetar utifrån modellen Samverkande sjukvård utser två samverkanscoacher i sin verksamhet. Coachernas uppgift är att introducera nya medarbetare i samverkansformerna, som exempelvis instruera i hur blankett B fylls i, hur SBAR och Akutjournalen används och var lathundar, dokument och kontaktuppgifter hittas för att kunna utföra samverkansuppdragen. Till sin hjälp har de utbildningsmaterial som finns på Samverkande sjukvårds webbsida. Coacherna deltar även på de coachträffar som Samverkande sjukvård anordnar fyra gånger per år, där finns chans att diskutera samverkansfrågor med coacher i andra verksamheter. Coacherna tar med sig samverkansfrågor som lyfts i den egna verksamheten till coachträffar, och tar med information tillbaka till den egna verksamheten.

➤ Referensgrupp

Även första linjens chefer är viktiga för att utbildning och övning ska ges plats och fungera fortlöpande i verksamheterna. Det är också viktigt att första linjens chefer får möjlighet att träffa och prata med varandra över verksamhetsgränserna och för detta syfte finns Samverkande sjukvårds referensgrupp. Två gånger om året träffas första linjens chefer inom kommunal hälso- och sjukvård, ambulanssjukvård, 1177 Vårdguiden på telefon, MÄVA, Mobila vårdteamet i Uddevalla, Närsjukvårdsteamet och Sjukvårdens Larmcentral i VGR. Utöver första linjens chefer från ovan angivna verksamheter är även medlemmarna i Samverkande sjukvårds operativa samverkansgrupp med i referensgruppen

För kommuner som utför IVPA-uppdrag

För att en nyanställd kommunsjuksköterska ska kunna åka på IVPA-uppdrag ska hen ha fått introduktion i samverkansformer och genomgång av rutiner av samverkanscoacherna i kommunen. Hen ska också ha fått utbildning i D-HLR och varit med på ett utbildningstillfälle i Samverkande sjukvårds behandlingsriktlinjer.

➤ Behandlingsriktlinjer

Fyra gånger om året anordnar Samverkande sjukvård utbildning i Samverkande sjukvårds behandlingsriktlinjer. Varje tillfälle är en halvdag och instruktör lånas in från ambulanssjukvården. Nyanställda sjuksköterskor inom hemsjukvården anmäls till nästkommande utbildningstillfälle, de ska erbjudas utbildning i behandlingsriktlinjer inom rimlig tid så att de snabbt kan börja åka på IVPA-uppdrag. Även sjuksköterskor som tidigare gått utbildningen men känner att de är i behov av en refresh har möjlighet att få plats vid dessa utbildningstillfällen. Det är enhetschefens ansvar att anmäla kommunsjuksköterskor till utbildningen.

Samverkande sjukvårds behandlingsriktlinjer följer NU-sjukvårdens ambulansverksamhets behandlingsriktlinjer. En gång om året revideras behandlingsriktlinjerna för Samverkande sjukvård. Förändringarna i den senaste versionen av behandlingsriktlinjerna är alltid gulmarkerade. Samverkanscoacherna informeras då revidering av behandlingsriktlinjerna gjorts. Uppdaterade behandlingsriktlinjer publiceras på Samverkande sjukvårds webbplats. Coacherna informerar och uppdaterar sina kollegor om revideringen.

➤ Kvalitetstest i behandlingsriktlinjer

För att säkerställa kunskapsnivån genomförs en gång om året ett kunskapstest för samtliga kommunsjuksköterskor som utför IVPA-uppdrag. NU-sjukvårdens ambulansöverläkare sätter samman tio kunskapsfrågor till ett prov gällande behandlingsriktlinjer. Tillsammans med rätt svarsalternativ skickas de tio utvalda frågorna till enhetscheferna för hemsjukvården i kommuner anslutna till Samverkandesjukvård i januari varje år. Enhetscheferna ser till att sjuksköterskorna får möjlighet att genomföra kunskapstestet. Om enhetschefen i en

kommun upptäcker kunskapsbrister tas kontakt med Samverkande sjukvård för uppföljning och åtgärder. Samverkande sjukvård får en sammanställning av svaren för varje kommun för en överblick av det totala resultatet.

➤ **AMLS-utbildning**

Samverkande sjukvård har till sitt förfogande minst 1 plats per kommun och år till ambulansverksamhetens AMLS-utbildning. AMLS är ett tvådagarsprogram (16 timmars kurs) bestående av interaktiva föreläsningar, undervisnings- och undersökningsstationer. Kursens övergripande mål är att lära ut ett systematiskt tillvägagångssätt i handläggningen av den akutmedicinska patienten: identifiering av direkta livshot med för situationen adekvata åtgärder enligt ABCD, träna undersökning och intervjumetodik för att inkludera/exkludera möjliga diagnoser utifrån symtombild samt att formulera en arbetsdiagnos. Alla kommuner som utför IVPA-uppdrag kan anmäla en sjuksköterska per år. Platserna är fördelade över två utbildningstillfällen, ett på våren och ett på hösten. Kommunens sjuksköterskor genomgår utbildningen tillsammans med sjuksköterskor från ambulansen.

➤ **Utbildning i D-HLR**

Varje kommun ska ha tillgång till två D-HLR instruktörer. Instruktörerna ska ha genomgått av HLR-Rådet godkända utbildningar. Samtliga utbildningar ges inom NU-sjukvårdens verksamhet. Då kommunen har behov av att utbilda nya instruktörer kontaktar de Samverkande sjukvård och tillsammans lägger man upp en plan för hur nya D-HLR instruktörer ska utbildas.

D-HLR instruktörerna ska hålla årliga repetitionsutbildningar för sina kollegor, utbilda nyanställda kommunsjuksköterskor i D-HLR och uppdatera sina kollegor om förändringar när det gäller HLR och D-HLR. Instruktörerna håller sig uppdaterade genom att regelbundet besöka sidan www.hlr.nu

Nyanställda sjuksköterskor ska erbjudas utbildning i D-HLR inom rimlig tid så att de snabbt kan börja åka på IVPA-uppdrag. Enhetschefen ansvarar för att nyanställda medarbetare får utbildningen. Varje kommun måste inte ha egna D-HLR instruktörer, det kan vara så att man samarbetar med en grannkommun, räddningstjänsten eller annan verksamhet. Det primära är att funktionen finns att tillgå.

➤ **Nätverksträffar med scenarioövningar**

Samverkande sjukvård arrangerar varje höst en nätverksträff för kommunernas D-HLR-instruktörer. Syftet med nätverksträffarna är att D-HLR-instruktörer ska få möjlighet att öva på hur man lägger upp och håller scenarioövningar, öva bedömningar och överrapportering och träffas och diskuterar med kollegor från andra kommuner med samma uppdrag.

Samverkande sjukvård tar fram scenarioövningar på IVPA-uppdrag som presenteras vid nätverksträffarna. Scenarioövningarna tas fram av ambulansöverläkaren och instruktören i behandlingsriktlinjer och grundar sig på resultatet från kunskapstestet i Samverkande sjukvårds behandlingsriktlinjer. Om många kommuner varit tveksamma på samma fråga så handlar scenariot om en situation där den aktuella frågeställningen behandlas. D-HLR-instruktörerna tränar under nätverksträffen på att leda scenarioövningen. De får utbildningsmaterial och instruktioner för att sedan kunna leda scenarioövningen på hemmaplan med sina kollegor, t ex vid den årliga D-HLR-övningen.

Tanken med scenarioövningarna är att ge sjuksköterskor inom hemsjukvården möjlighet att träna på IVPA-uppdrag utan att det är skarpt läge. De får möjlighet att träna på att göra en strukturerad bedömning enligt ABCD-metoden, avgöra vilken behandling som ska sättas in med stöd av behandlingsriktlinjerna och plocka bland utrustningen. De får också möjlighet att reflektera tillsammans med kollegorna över hur man valde att agera.

Då en Samverkanscoach eller D-HLR-instruktör slutar

För att utbildningsplanen ska fungera krävs att då en coach eller D-HLR-instruktör i en kommun slutar utses genast en ny som får möjlighet att sätta sig in i uppdraget. Detta är enhetschefens ansvar.